

داکتر عبدالصمد حامد
6 اگست 2007 م - شهر ایرگرات - جرمنی

پیام جناب محترم داکتر عبدالصمد حامد سابق معاون صدراعظم به مناسبت وفات اعلیحضرت محمد ظاهر شاه ، پادشاه سابق افغانستان

هو الله

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم
بسم الله الرحمن الرحيم

«الذين اذا أصيبهم مصيبة قالوا انا لله وانا اليه راجعون - اولئك عليهم صلوات من ربهم ورحمة و اولئك هم المهتدون .
«سوره البقره - آيات مبارکه 155 و 156

ترجمه فشرده و مختصر آيات شريفه از تفسير معتبر كشف الاسرار منصوب به خواجه عبدالله انصار (رح) :-
«كسانيكه هر گاه برايشان مصيبتى رسد ، گویند ما از آن خداوندیم و بازگشت ما به سوى اوست .
برایشان است درود های پروردگار و بخشایش او و ایشان را رها نند»

در مورد این آیات مبارک و چند آیات مبارک ماقبل آن علمای جید ، مفسرین و محدثین کرام در اثر بحث مفصل ،
جوانب عدیده آن را شرح داده اند .
ما در این جا راجع به چند مطلب ذیل فکر میکنیم :-

اول - با پایان زندگی انسان ، چه در سطح افراد و چه در سطح کل بنی آدم ، انتهای وجود شان در زندگی این جهان
معنی انجامیدن آنرا به عدم ندارد ، بلکه به معنی انجام مرحله اول خلقت هر انسان و انتقال آن به مرحله بعدی وجود او و
همچنان انجام این مرحله عالم بشریت و انتقال آن به مرحله بعدی وجود صورت میگیرد .
یعنی در حقیقت چنین انتقال از مرحله اول به مرحله بعدی وجود ، حیثیت گذرگاه از مرحله آزمون بزرگ بنی آدم برای
رسیدن به مراحل مجوزہء بعدی خلقت خالق لایزال را دارد . (حالت برزخ ، حشر و داوری الهی به حیث مالک یوم
الدین و سائر مراحل مجوزہ او الی ماشا الله که به حیث مخلوق رب العالمین با توان محدود خویش قاصر از درک آن
میباشیم .)

بنا برین پایان زندگی این جهان نه باید باعث ناامیدی و ترس مطلق ما بندگان ضعیف خالق کل خلقت گردد ، و نه هم با
تصور اینکه پایان زندگی ما بدون عواقبی منتهی به عدم وجود شده ، پس در کردار خویش خود را پایبند فیوادی نه پنداشته
، لحظه ایرا غنیمت شمرده ، بدون رعایت حرمت و ارج به وجود سائر مخلوق و همنوعان ، در جهل مطلق و استمرار
ظلم بر دیگران ، اسباب مصیبت و رنج مظلومین را فراهم آورند .

دوم - بنی آدم در بدو خلقت خویش عهد ادای امانت بزرگ الهی را با خالق خویش بست ، در حالیکه دیگر مخلوقات نا
توانائی خویش را از تحمل این بار امانت سنگین اظهار نمودند .

لذا با این میثاق بین خالق و مخلوق او که ما هستیم ، نه تنها خود را در آزمون بزرگ قرار دادیم و عواقب ناشی از آن را
پذیرفتیم ، و در نتیجه با پایبندی به یک عده احکام موضوعه و ارشادات الهی مقید گشتیم ، بلکه از ین طریق کردار و
پندار ما از بعد انفرادیت به بعد اجتماعی نه تنها با سائر همنوعان ، بلکه با سائر مخلوقات الهی ارتقا یافت که با خود نه
تنها امتیاز ، بلکه مسوولیت های را هم همراه داشت .
بالنتیجه باب بی بند و باری و دشمنی و جدال همه با همه بند شد و با احساس ناشی از ترکیب خوف و رجا مواجه
گشتیم .

قرار گرفتن بنی آدم در چنین حالت باعث ایجاد دنیا میزم (تحرک) در زندگی او به شکل دنیامیزم سازنده و یا هم
تخریبی گردید ، که از یک طرف خطر مواجه شدن و مغلوب شدن او در مجادله ء روزمره اش در برابر دشمن قسم

خورده خویش یعنی شیطان رجیم ، با استفاده از وسوسه های نفسانی بنی آدم گردید. توأم با اوصاف نا شایسته او یعنی جهل و ظلم ذاتی اش تشدید یافت ، ولی از جانب دیگر در اثر بهره مندی بنی آدم از اینکه حین خلقت اش از محبت خالق اش بهره مند دمیدن روح الهی در او و آموزش علم و آشنای با اسماء اشیا و احتمالاً با جوهر نسبی شان ، توأم با حصول نعمت استعداد و داشتن تعاطف ، تر احم و مودت با همی بین مسلمانان و عده مکرر الهی بر اینکه رحمت بی پایان اش حاوی زندگی بندگانش میباشد ، باید بیشتر باعث امید بنی آدم و تشویق مزید او به تقوی گردد و از این طریق عامل مهم تبارز بیشتر دینامیزم سازنده ، میسر بشر گردد . در حالیکه گردهمائی امروز ما به مناسبت بزرگداشت خاطره زندگی مرحوم پادشاه سابق ما صورت میگیرد ، نباید فراموش کرد که امروز ملت افغانستان از مدت زیاد (مخصوصاً در چند دهه اخیر) طور روز افزون به مصیبت بزرگ ملی مواجهه میباشد .

لذا امروز باید بیشتر از هر وقت دیگر متوجه واقعیت بود ، در حالیکه اکثریت قاطع مردم ما به این مصیبت مواجه اند ، در عین حال متأسفانه عده زیادی از مردم ما و یا اقلاً تعداد موثر شان به یکی از انواع کردار و یا فرو گذاشت خود در ایجاد ، ادامه و یا تقویه این مصیبت ، ولو از حسن نظر شان هم ناشی باشد ، سهیم اند . این واقعیت تلخ را هم نباید از نظر دور داشته باشیم که مصیبت ملی ما افغانستانها ، دامن گیر همه خواهد شد و خدای نا خواسته در صورت تکامل اش به معنی از هم پاشیدن میهن ما نه تنها باعث خون ، اشک و دشمنی مزید با همی هموطنان ما میگردد ، بلکه آن بازیگران میدان سیاست که خود را در پایان بازی برنده می انگارند ، در خواهند یافت که با وجود کسب ثروت و شهرت ، آنها بازنده و شرمنده دایمی خواهند شد .

هر چند این مصیبت بزرگ ملی عوامل جهانی ، منطقوی و افغانی دارد ، وظیفه ما افغانها به مرحله اول ایجاب اصلاح عوامل منفی وطنی را مینماید . باید به سراغ شخص خود بر آمده ، اقدام به اصلاح خود ورزیم ، و نه از فرط تنقید بر دیگران ، در فکر برائت خویش باشیم .

تفاهم ذات الیبینی بر مبنای واقعیت بینی و گذشت لازم در این راه مفید و حتی ضرور است ، ولی نه به این قیمت ایکه باعث ایجاد ظالمان و مظلومان جدید شوند .

عوض تبلیغ برای شخص و یا اشخاص معین ، بهتر خواهد بود از اوصاف نیک ایشان تقلید صورت گیرد تا از این طریق به نفع ایشان به شکل عملی بذل مساعی صورت پذیرد .

در پایان این را هم به عرض میرسانم که در صورت توفیق هموطنان ارجمند در این جد و جهد ، دعای خیر ما در حق مومنین و مومنات مورد نظر در بارگاه الهی به نظر رحمت دیده خواهد شد .

تا جائیکه در حیاتم معرفت با شخصیت اعلیحضرت مرحوم نصیب گردیده بود ، به گمان غالب مژده این جد و جهد که منجر به رفع مصیبت کنونی ملی ما گردد ، باعث سرور روح آن مرحوم خواهد شد ، زیرا تا جائیکه امکان پذیر بود اعلیحضرت مرحوم در زندگی خود توافق فکری با مردم افغانستان را برتر از رشته خون و نصب ولی به هیچ وجه کمتر از آن نمی دانست . .

خداوند ما را توانائی اعطا فرماید تا امور فردی و اجتماعی خویش را طبق ارشادات الهی در دو آیات مبارک فوق الذکر عیار سازیم تا به استعانت پروردگار عالمیان از این ورطه تباهی نجات یابیم .

و من الله التوفیق